Sulisitsisut
Grønlands Erhverv
Greenland Business Association
Jens Kreutzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | ga@ga.gl | GER: 25027248

Aalisarnermut Piniarnermut, Nunalerinermut, Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning
Mail: APN@nanoq.gl og mksd@nanoq.gl

24. september 2026

Avataasiorluni aalisakkat aalajangersimasut pillugit 2027-mut TAC-imut tusarniaaneq
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup avataasiorluni aalisakkat aalajangersimasut pillugit 2027-mut TAC-imut siunnersuut tusarniaassutigalugu nassiuppaa, tusarniaanermullu killiliunneqarluni 25. september 2026.

Sulisitsisuniit imatut oqaaseqaateqarpugut.

Qaleralik, Kalaallit Nunaata Kitaa
NAFO-p 2026-2027-mut siunnersuinera siunnersueriaatsimik nutaamik tunngaveqarpoq, tassani pisassat aalajangersimasut ataasiinnaat siunnersuutigineqartarunnaarlutik, pisassiissutaasinnaasut assigiinngitsut taakkununngalu atatillugu aalisagaqatigiit ineriartornerannut aarlerinaataasinnaasut saqqummiunneqartarlutik. Aalisagaqatigiit suli peqqissumi inissisimasutut nalilerneqarput. 2027-mut pisarineqarsinnaasut 27.043 tonsiniit 36.370 tonsinut assigiinngillat, taakkunanilu tamani aalisagaqatigiit aarlerinartorsiorfiusumut apparnissaat 1 pct. ataallugu aarlerinaateqarpoq.

Naalakkersuisoqarfiup Canada isumasioreerlugu TAC tamarmiusoq 34.618 tonsinut, Fmsy-mut naapertuuttumik, aalajangersarneqassasoq siunnersuutigaa. Kalaallit Nunaata Canadallu 50/50-imik avitseqatigiissuteqarnerat naapertorlugu Kalaallit Nunaata pissarsiarisassaa 17.309 tonsiuvoq.

Sulisitsisuniit maluginiarpaa aqutsinissamut pilersaarummi immikkut ittumik pissutsit aalisagaqatigiit immikkut pitsaanngitsumik ineriartornerannik takutitsisinnaasut arlaannaalluunniit maannakkut atuutinngitsoq. Btrigger-ip ataannut apparnissamut aarlerinaat suli 10 pct. ataappoq, aalisagaqatigiit suli Btrigger-ip qulaaniittutut nalilerneqarput, Ftarget-ilu 0,3 pct.-imik apparsimalluni. Taamaattumik Sulisitsisut nalilerpaat TAC 34.618 tonsiusoq biologiskimik illersorneqarsinnaasoq, siunnersuullu tapersersorneqarsinnaasoq.

Sulitsitisut 2026-mut tusarniaanermi tunngaviusumik isummernini attatiinnarpaa, tassalu aarlerinaat qanoq annertutigisoq toqqarneqassanersoq biologiskimik kisimi apeqqutaanngitsoq, aammali aqutsinikkut aalajangiinerusoq. Taamaattumik TAC aalisagaqatigiit qanoq innerat, piujuartitsinermik tunngaveqartumik piffissamut ungasissumut aalisarneq kiisalu aalisarnerup inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut pingaaruteqarnera oqimaaqatigiissillugit aalajangersarneqartariaqarpoq.

Qaleralik, Tunu
2027-mut siunnersuinermi Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu ataatsimut pisat 21.923 tonsit qaangissanngikkaat inassutigineqarpoq, tamannalu 2026-mut sanilliullugu 931 tonsinik qaffariarneruvoq. Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni atuuttumi isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata pissarsiarisassaa 37,6 pct.-iuvoq, tassa 8.243 tonsit, ukiup siulianut sanilliullugu 350 tonsinik qaffariarneq.

Sulisitsisuniit pitsaasumik ineriartorneq TAC-imullu siunnersuut tusaatissatut tiguarput.

Sulisitsisuniit taamaattoq siusinnerusukkut isummernerput attatiinnarpaarput, tassalu Kalaallit Nunaata 37,6 pct.-imik pissarsisarnini qimerlooqqinneqartariaqartoq. Agguaassineq aalisagaqatigiit biologiskimik siammarsimanerat kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani qanoq annertutigisumik nassaassaasarnerat aalisarneqartarnerallu annertunerusumik tunngavigisariaqarpai. Tamanna Sulisitsisuniit aamma 2026-mut tusarniaanermi saqqummiupparput.

Suluppaagaq – Kalaallit Nunaata Kitaa
Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi 2027-mi Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni suluppaagarniartoqassanngitsoq inassutigineqarpoq, Naalakkersuisoqarfiullu taamaattumik TAC-imik aalajangersaasoqassanngitsoq siunnersuutigaa.

Sulisitsisuniit siunnersuineq tusaatissatut tiguaarput, taamaattorli aalisagaqatigiit ineriartornerat suli maluginiarnartutut isigaa. 2002-mili raajarniarnermi immikkoortiterissutit rist-it atorneqarnissaat pinngitsoorneqarsinnaanngitsumik atuutilersinneqarpoq, tamannalu suluppaakkanik, pingaartumik suluppaagaqqanik, pisarisuukkat taamaalillunilu aalisarnikkut toqusartut annertuumik ikilinerannik kinguneqarpoq.

Ukiut 20-t sinnerlugit taamatut illersorneqareeraluartut aalisagaqatigiit biomassiat suli toqqaannartumik niuerutigalugu aalisarnissamut siunnersuinissamut naammattumik qaffassimanngilaq. Peqatigisaanilli ukiuni kingullerni misissuinerni takuneqarsinnaalersimavoq aalisagaqatigiinnut nutaanik ilannguttartunik amerliartortoqartoq, pingaartumik S. mentella-mi.

Sulisitsisuniit taamaattumik pisariaqartutut isigaarput sukumiinerusumik misissorneqassasoq, sooq pisarisuukkatut toqusartut annertuumik ikilinerat suli Kalaallit Nunaata Kitaani suluppaakkanik niuerutigalugu aalisarneqarsinnaasumik annertunerusumik aalisagaqarnerulersitsinermik kinguneqarsimannginnersoq. Peqatigisaanik aalisagaqatigiinnut nutaanik ilannguttartut amerliartornerat qanimut malinnaavigineqartariaqarpoq, piffissammi ungasinnerusumi piujuartitsinermik tunngaveqartumik niuerutigalugu aalisartoqarsinnaalernersoq nalilersorneqarsinnaaqqullugu.

Suluppaagaq – Tunu
Suluppaakkanut itisoormiunut (S. mentella) 2027-mi suli toqqaannartumik aalisartoqannginnissaa inassutigineqarpoq. Aqutsinissamut pilersaarut naapertorlugu saniatigut pisarisuukkanut TAC 300 tonsinik annertussusilik siunnersuutigineqarpoq.

Suluppaakkanut angisuunut (S. norvegicus) siunnersuineq 2026-mi 41.345 tonsiniit 2027-mi 43.319 tonsinut qaffappoq. Naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaata pissarsiarisassaa, Savalimmiunut 300 tonsit ilanngaatigereerlugit, TAC-ip 11 pct.-eraa, tassa 4.732 tonsit.

Sulisitsisuniit siunnersuinerup qaffannerata tusaatissatut tiguarput, taamaattorli siusinnerusukkut isummernini attatiinnarlugu Kalaallit Nunaata 11 pct.-imik pissarsisarnera appasippallaartutut isigaa. Taamaattumik agguaassisarnermut tunngavik naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiinniarneranni oqaluuserineqartariaqartuarpoq, ilaatigut aalisagaqatigiit sumiiffinni siammarsimanerat kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnerup ineriartornera tunngavigalugit. Tamanna Sulisitsisut aamma 2026-mut tusarniaanermi saqqummiuppaa.

Tinguttooq

Tunumi tinguttuunut siunnersuineq 2026-mi 7.451 tonsiniit 2027-mi 9.018 tonsinut malunnaatilimmik qaffappoq. Naalakkersuisoqarfiup taamaattoq Kalaallit Nunaannut TAC 1.500 tonsiulluni allanngortinnagu ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigaa.

Sulisitsisuniit siunnersuineq tusaatissatut tiguarput, taamaattorli siunnersuinerup taama annertutigisumik qaffannerata misissorneqarnissaanut tunngavissaqartitsisoq isumaqarpoq, Kalaallit Nunaata pisuussummik annertunerusumik atuisinnaanera periarfissaarnersoq paasiniarlugu. Sulisitsisut aamma inassutigaat aalisarneq aalisagaqatigiillu ineriartornerat qanimut malinnaavigineqassasut, taamaalilluni TAC aammalu aalisarnerup piviusumik annertussusia ineriartornermut naleqqussarneqarsinnaaqqullugit.

Tupissut aamma nataarnaq
Naalakkersuisoqarfiup tupissutinut Kalaallit Nunaata Kitaani Tunumilu immikkut 1.000 tonsinik TAC allanngortinnagu ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigaa. Nataarnanut Kalaallit Nunaata Kitaani 500 tonsit Tunumilu 1.000 tonsit allanngortinnagit siunnersuutigineqarput. Sulisitsisuniit TAC-it siunnersuutigineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqissaanngilaq.

Qeeqqat
2027-mi qeeqqat milattuut nannikaallu ataatsimut siunnersuiffigineqalerput. Pisassiissutissatut siunnersuutigineqartut 227 tonsiupput, 2026-mi 775 tonsiusunut sanilliullugit malunnaatilimmik ikinnerullutik. Appariaat pingaartumik qeeqqat milattuut biomassiap 2023-mi kingullermik nalilersuinermit appariarsimaneranik aammalu aalisagaqatigiit pillugit paasissutissat, ilaatigut nutaanik ilannguttartut aalisarnermullu atatillugu toqusartut pillugit, killeqarnerannik pissuteqarpoq.

Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu 2027-mut qeeqqat milattuunut TAC 227 tonsinut aalajangersarneqassasoq siunnersuutigaa, qeeqqallu nannikaat suli toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut.

Sulisitsisuniit siunnersuineq malinneqarnissaa tapersersinnaavarput, pingaartumik peqassutsip appariarsimanera eqqarsaatigalugu. Sulisitsisuniillu peqatigisaanik isumaqarpugut ineriartorneq qanimut malinnaavigineqartariaqartoq, ilisimatuussutsikkut tunngavik pitsaanerulerpat aqutsineq naleqqussarneqarsinnaaqqullugu.

Uiluiit
Uiluinnut suli ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq. Naalakkersuisoqarfiup TAC tamarmiusoq 2.520 tonsiulluni, 2019-imiit atuussimasoq, allanngortinnagu ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigaa. Peqatigisaanik 2026-mi suleqatigiissitaq pilersinneqarpoq Kalaallit Nunaanni uiluinniarnermut aqutsinissamut pilersaarummik suliaqartussaq.

Sulisitsisuniit aqutsinissamut pilersaarummik suliaqartoqarnera pitsaasutut isigaarput. Suliaqarnermili aamma ersersinneqarsimavoq siunissami uiluinniarnermik aqutsinermut biologiskimik paasissutissatigullu tunngavik malunnaatilimmik pitsaanerusariaqartoq.

Suliaqarnermi ilaatigut oqaatigineqarpoq CPUE, tassa aalisarnermut suliniummut naleqqiullugu pisat, appariartorsimasoq, naak aalisarnerup annertussusia killeqartupilussuugaluartoq maannakkullu angallat ataasiinnaq aalisaraluartoq. Aalisarneq pitsaasumik ingerlappat angallatip ukiumut pisarisinnaasai 800 tonsit missaanniissinnaapput. Peqatigisaanik aalisarneq piumasaqaatinik killilersuinernillu annertuunik atugaqarpoq. Tamanna GE-p naliliineratigut apeqquserneqarsinnaavoq, aqutsiveqarfinni ataasiakkaani TAC maanna atuuttoq aalisagaqatigiit piviusumik tunisassiorsinnaassusiannut aammalu qanoq annertutigisumik aalisarneqarsinnaanerannut naapertuunnersoq.

TAC-ip tamakkerlugu pisarineqannginnera nammineq tunngavigalugu oqaatigineqarsinnaanngilaq TAC-ip biologiskimik naleqquttuunera. CPUE aalisarnerup annertussusia suli killeqaraluartoq appariartortillugu, tamanna paarlattuanik takutitsisinnaavoq aqutsiveqarfinni pineqartuni aalisagaqatigiit aalisarnerup annertunerulerneranut maanna TAC-ip takutitaanit malussarinnerusut.

Sulisitsisuniit taamaattumik, suleqatigiissitami oqallinnernut naapertuuttumik, inassutigaa aqutsiveqarfinni ataasiakkaani misissuinerit annertunerujussuit ingerlanneqassasut aammalu biologiskimik paasissutissat pitsaanerusut katersorneqassasut.

Tamanna aqutsinissamut pilersaarummut nutaamut aammalu siunissami TAC-imik aalajangersaasarnermut tunngaviusariaqarpoq, taamaalilluni pisassiissutit aalisagaqatigiit piviusumik ineriartornerannut aammalu piujuartitsinermik tunngaveqartumik iluaqutigineqarsinnaanerannut pitsaanerusumik naapertuutilissallutik.

Sulisitsisut allanik oqaaseqaateqaqqissaanngillat.

--- O ---

Høring vedrørende TAC for visse havgående arter for 2027
Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning har fremsendt forslag til TAC for 2027 for visse havgående arter, med høringsfrist til den 25. september 2026.

Grønlands Erhverv (GE) har følgende bemærkninger.

Hellefisk, Vestgrønland
NAFO's rådgivning for 2026-2027 bygger på den nye rådgivningsmetode, hvor der ikke længere gives ét anbefalet fangstniveau, men forskellige fangstscenarier med tilhørende risikoniveauer. Bestanden vurderes fortsat at befinde sig i den sunde zone. For 2027 angives fangstscenarier fra 27.043 til 36.370 tons, og ved samtlige scenarier er risikoen for, at bestanden kommer ned i den kritiske zone, under 1 pct.

Departementet foreslår efter konsultation med Canada en samlet TAC på 34.618 tons, svarende til Fmsy. Med en 50/50-fordeling mellem Grønland og Canada giver dette Grønland en andel på 17.309 tons.

GE kan konstatere, at der ikke foreligger nogen af de ekstraordinære situationer, som efter forvaltningsplanen skal indikere en særlig negativ udvikling i bestanden. Risikoen for at komme under Btrigger er fortsat under 10 pct., bestanden vurderes fortsat at være over Btrigger, og Ftarget er faldet med 0,3 pct. GE finder på den baggrund, at det foreslåede niveau på 34.618 tons er biologisk forsvarligt og kan støttes.

GE vil samtidig fastholde vores principielle synspunkt fra høringen for 2026 om, at valget af risikoniveau ikke alene er et biologisk spørgsmål, men også et forvaltningsmæssigt valg. TAC bør derfor fastsættes ud fra en balance mellem bestandens tilstand, langsigtet bæredygtighed og fiskeriets samfundsøkonomiske betydning.

Hellefisk, Østgrønland
Rådgivningen for 2027 anbefaler en samlet fangst for Østgrønland, Island og Færøerne på højst 21.923 tons, hvilket er en stigning på 931 tons i forhold til 2026. Grønlands andel efter den gældende aftale med Island er 37,6 pct., svarende til 8.243 tons, en stigning på 350 tons.

GE tager den positive udvikling og forslaget til TAC til efterretning.

GE fastholder imidlertid vores tidligere synspunkt om, at Grønlands andel på 37,6 pct. bør genbesøges. Fordelingen bør i højere grad afspejle bestandens biologiske udbredelse samt den faktiske forekomst og udnyttelse i grønlandsk farvand. Dette synspunkt fremførte GE ligeledes i høringen for 2026.

Rødfisk - Vestgrønland
Den videnskabelige rådgivning anbefaler intet fiskeri efter havgående rødfisk i Vestgrønland i 2027, og Departementet foreslår derfor, at der ikke fastsættes en TAC.

GE tager rådgivningen til efterretning, men finder fortsat udviklingen i bestanden bemærkelsesværdig. Der har siden 2002 været anvendt obligatoriske sorteringsriste i rejefiskeriet, hvilket har reduceret bifangsten og dermed fiskeridødeligheden for især ung rødfisk betydeligt. På trods af mere end 20 år med denne beskyttelse er biomassen fortsat på et niveau, hvor der ikke anbefales direkte kommercielt fiskeri. Samtidig viser de senere års undersøgelser tegn på øget rekruttering, særligt for S. mentella.

GE finder derfor, at det bør undersøges nærmere, hvorfor den betydelige reduktion i bifangstdødeligheden endnu ikke i højere grad har resulteret i en fiskbar bestand af rødfisk i Vestgrønland. Samtidig bør den øgede rekruttering følges tæt med henblik på at vurdere, om der på længere sigt kan udvikles grundlag for et bæredygtigt kommercielt fiskeri.

Rødfisk - Østgrønland
For dybhavsrødfisk (S. mentella) anbefales fortsat intet direkte fiskeri. Der foreslås i overensstemmelse med forvaltningsplanen en bifangst-TAC på 300 tons.

For stor rødfisk (S. norvegicus) stiger rådgivningen fra 41.345 tons i 2026 til 43.319 tons i 2027. Grønlands andel efter kyststatsaftalen udgør 11 pct. efter fradrag af Færøernes 300 tons, svarende til 4.732 tons.

GE tager stigningen i rådgivningen til efterretning, men fastholder vores tidligere synspunkt om, at Grønlands andel på 11 pct. er for lav. Fordelingsnøglen bør derfor fortsat søges taget op i kyststatsforhandlingerne, herunder under hensyntagen til bestandens geografiske udbredelse og fiskeriets udvikling i grønlandsk farvand. Dette blev ligeledes fremført af GE i høringen for 2026.

Brosme
Rådgivningen for brosme i Østgrønland stiger markant fra 7.451 tons i 2026 til 9.018 tons i 2027. Departementet foreslår imidlertid at fastholde den grønlandske TAC på 1.500 tons.

GE tager rådgivningen til efterretning, men finder, at den betydelige stigning giver anledning til at undersøge, om der er grundlag for en større grønlandsk udnyttelse af ressourcen. GE anbefaler samtidig, at fiskeriet og bestandsudviklingen fortsat følges tæt, så TAC og den faktiske udnyttelse kan tilpasses udviklingen.

Skolæst og helleflynder
Departementet foreslår uændrede TAC for skolæst på 1.000 tons i henholdsvis Vest- og Østgrønland samt for helleflynder på 500 tons i Vestgrønland og 1.000 tons i Østgrønland. GE har ingen bemærkninger til de foreslåede TAC-niveauer.

Havkat
Rådgivningen ændres fra 2027, således at plettet og stribet havkat rådgives samlet. Den anbefalede fangstmængde er 227 tons, hvilket er et betydeligt fald fra 775 tons i 2026. Faldet skyldes navnlig en nedgang i biomassen for plettet havkat samt usikkerhed omkring blandt andet rekruttering og fiskeridødelighed.

Departementet foreslår på den baggrund en TAC på 227 tons for plettet havkat, mens der fortsat ikke åbnes for direkte fiskeri efter stribet havkat.

GE kan støtte, at rådgivningen følges, særligt henset til den konstaterede nedgang i biomassen. GE finder samtidig, at udviklingen bør følges tæt, så reguleringen kan justeres, når der foreligger et bedre videnskabeligt grundlag.

Kammuslinger
Der foreligger fortsat ingen videnskabelig rådgivning for kammuslinger. Departementet foreslår at fastholde den samlede TAC på 2.520 tons, som har været gældende siden 2019. Samtidig er der i 2026 igangsat en arbejdsgruppe med henblik på udarbejdelse af en forvaltningsplan for kammuslinger.

GE finder det positivt, at arbejdet med en egentlig forvaltningsplan er igangsat. Arbejdet har imidlertid også tydeliggjort behovet for et væsentligt bedre biologisk og datamæssigt grundlag for den fremtidige forvaltning af kammuslingefiskeriet.

I forbindelse med arbejdet er der blandt andet peget på en faldende CPUE, selv om fiskeritrykket er begrænset, og der aktuelt kun er ét aktivt fartøj i fiskeriet. Fartøjets årlige fangst kan ved et godt fiskeri være omkring 800 tons. Samtidig er fiskeriet underlagt relativt stramme krav og begrænsninger. Dette rejser efter GE's vurdering spørgsmål om, hvorvidt den nuværende TAC i de enkelte forvaltningsområder nødvendigvis afspejler bestandens reelle produktions- og bæreevne.

At en TAC ikke bliver opfisket, kan derfor ikke i sig selv tages som udtryk for, at TAC-niveauet er biologisk passende. Hvis CPUE falder allerede ved et relativt begrænset fiskeritryk, kan det tværtimod indikere, at bestanden i de berørte områder er mere sårbar over for et øget fiskeritryk end den nuværende TAC umiddelbart giver indtryk af.

GE anbefaler derfor, i lighed med drøftelserne i arbejdsgruppen, at der gennemføres væsentligt bedre undersøgelser og indsamles et stærkere biologisk datagrundlag for de enkelte forvaltningsområder. Dette bør

danne grundlag for den kommende forvaltningsplan og for fremtidig fastsættelse af TAC, så kvoterne i højere grad afspejler bestandens faktiske udvikling og bæredygtige udnyttelsesmuligheder.

Grønlands Erhverv har ikke yderligere kommentar.

Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv